

וכמו כן **שמע מינה**, מכך שאין מקום קבוע היכן יכול הקרוב להשלים, ומתוך הדין שאמרנו לעיל, שאין להשלים ביותר מקרוב אחד, משני הדינים הללו יחד אנו למדים שגט מקושר¹¹⁹ המגיע לבית דין לקיימו על ידי עדים המכירים את חתימות העדים —

מכל תלתא מקיימינן, שהקיום יכול להיות מכל שלשה עדים מתוך כל העדים החתומים, **ולא בעינן**, אין לנו צורך שחתימות השלשה תהיינה **רצופין** דוקא. אלא, אם למשל, חתמו עשרה עדים, אפשר לקיים גם על ידי הכרת החתימה הראשונה, והשלישית, והחמישית.

דאי סלקא דעתך בעינן קיום על ידי הכרת שלש חתימות **רצופין** דוקא, תיקשי, מדוע לא הכשירו להשלים בגט קרח יותר מקרוב אחד, ואמרנו שהטעם הוא שמא בית הדין שיקיים את הגט יכשל, ויקיים על ידי שני קרובים ואחד כשר.

והרי יש לנו עצה לכך, **לקבע ליה מקום להאי קרוב** המשלים: או **בתחילה**, שנקבע שהוא ראשון בכל שלישיה של עדים, דהיינו קרוב אחד ושני כשרים אחריו, וכן הלאה, **או באמצע**, שכל קרוב יחתמו עד אחד כשר לפניו ואחד אחד כשר אחריו, **או בסוף** שני כשרים וקרוב, שני כשרים וקרוב.

פסולה.¹¹⁷ לכן אין להשלים ביותר מקרוב אחד, כדי שבכל מקרה יתקיים הגט על ידי שני עדים כשרים.¹¹⁸

אמר רב אשי: מתניתא, הברייתא דלעיל, נמי דייקא שלא משלימים יותר מקרוב אחד.

א-ב9 **דקא מודלג ותני חד חד**. התנא מחסר בכל דילוג רק קשר אחד, [כגון, משבעה לששה, ומששה לחמשה], משמע שאם היה יותר מקשר אחד בלתי חתום, אין בזה מחלוקת של בן ננס ורבי עקיבא, ולכולי עלמא אי אפשר להשלים את הקשר הנוסף אלא רק על ידי עד כשר.

ומסקינן: **שמע מינה!**

אמר אביי: שמע מינה מהמשנה, **שהאי קרוב**, המשלים בגט קרח, **חתים** על הגט, יכול הוא לחתום היכן שהוא רוצה, **אי בעי**, אם רצונו: **בין בתחילה**, לפני העדים הכשרים, **בין באמצע**, ביניהם, **ובין בסוף**.

ומוכיח אביי: **ממאי**, מנין לי זאת מהמשנה?

מדלא קבע ליה מקום. התנא במשנה אינו קובע היכן היא הקרחה של הגט הקרח, אלא אומרת סת "גט קרח, הכל משלימין עליו", ומשמע שבכל מקום שהוא קרח, אפשר להשלים עליו בקרובים.

אחד, שמא יקיימוהו על ידי שני כשרים וקרוב אחד, והרי צריך שלשה כשרים. אלא, כיון ששלשה במקושר הוא רק מדרבנן לא גזרינן כולי האי. פני יהושע.

119. או שטר אחר מקושר — שאגב גיטין תיקנו חכמים בכל השטרות שאפשר לעשותן מקושר. רש"י.

117. ואף שעתה בשעת הכתיבה אנו יודעים שגט זה כשר, ומה איכפת לן שהבית דין יקיימוהו על ידי עדות פסולה, מכל מקום יש לחשוש מפני הרואים, שילמדו מזה להכשיר פסולים במקום אחר. מהר"ם שיף.

118. לפי רב יוסף, ששלשה עדים במקושר צריכים להיות כשרים, היה צריך לפסול גם קרוב